

6 FOTOGALERIE

Život v uprchlických
táborech

8 ZPRÁVY Z TERÉNU

Svědectví spolupracovníků z Ukrajiny,
Jižního Súdánu a Myanmaru

10 DOPIS Z MISE

Reena Sattar:
Den v západním Mosulu

Bez hranic

30

Cholera: boj o čas

→ strana 3

Vážení a milí příznivci Lékařů bez hranic,

Pavel Gruber
ředitel Lékařů bez hranic

v posledních letech jsme v humanitárním světě svědky jednoho neblahého trendu. V místech, která sužují ozbrojené konflikty a kde je bezpečnostní a logistická situace velmi obtížná, ubývá humanitárních aktérů. Nedostává se tedy pomoci tam, kde je nejvíce potřeba. *Lékaři bez hranic* tento vývoj sledují se silicím znepokojením a dlouhodobě se jím zabývají. Publikovali jsme například studii „Kde všichni jsou“ o reakcích na humanitární krize v nejproblematičtějších oblastech. Zároveň jsme při naší kanceláři v Barceloně založili centrum, které sleduje a analyzuje příčiny a důsledky tohoto stavu.

Dobrym příkladem je Jemen, země, o které píšeme v tomto vydání více. O situaci v Jemenu se příliš nemluví, a přitom je to země postižená jednou z nehorších humanitárních katastrof. Již tak chudá země je zmítána dlouhou občanskou válkou, která vyhnala z domovů statisíce lidí, odřízla je od jejich zdrojů obživy i od lékařské péče. Jemen je také místem, kde docházelo k opakovaným útokům na zdravotnická zařízení, a nemocnice byly cílem útoků, což nadále omezilo dostupnost zdravotní péče. Málokdo například ví, že lékaři, lékařky a zdravotní sestry pracující ve státním zdravotním systému nedostali již téměř rok zaplacení – přesto pokračují ve své práci a naplňují své poslání, jelikož vědí, že pro mnohé jsou poslední nadějí. Cítím, že bychom měli více oceňovat jejich odhodlání, hrdinství a nasazení, stejně jako například nasazení zdravotnického personálu v Sýrii, který přes

neuvěřitelně obtížné podmínky zůstává ve velmi nebezpečném prostředí a dál ošetřuje a léčí všechny, kteří to potřebují.

Jemen, v této již tak zoufalé situaci, postihla největší epidemie cholery v jeho dějinách. Zasažla téměř všechny regiony a počet nakažených překročil půl milionu. Země rozvrácená válkou, kolabující zdravotní systém, statisíce vysídlených, komplikovaný přístup k pitné vodě – to vše představuje ideální podmínky pro šíření cholery. Právě tento stav vyžaduje masivní humanitární pomoc, které se však nedostává. Bezpečnostní situace je velmi komplikovaná, stejně jako doprava lidí a potřebného materiálu. Pokud se ale nevybuduje dostatek cholery léčebných center, pokud lidé nebudou mít přístup k pitné vodě a nebude zajištěno bezpečné zacházení s odpady, bude velmi těžké epidemii zastavit. Přitom má cholera dvě stránky – ta temná je, že pokud se člověk neléčí, je téměř vždy smrtelná, tou světlou však je, že pokud nakažený včas nastoupí léčbu, je šance na uzdravení 99 %.

Mysleme prosím i na lidi v Jemenu – situace jako vždy nejvíce doléhá na civilisty, na obyčejné lidi, jako jsem já nebo vy – na muže, ženy i děti. Od začátku roku se v Jemenu vystřídal šest spolupracovníků z Česka a Slovenska. Ve chvíli, kdy píše tento text, se odtamtud vrátili dva – anesteziolog a logistik specializovaný na vodu a odpadové hospodářství. Patří jim za to velké díky stejně jako všem, kteří naši práci v Jemenu umožňují svými dary.

Logistický tým před cholerym centrem Lékařů bez hranic v jemenském Khameru. Na vrcholu epidemie přijalo 1200 nakažených během pouhých dvou týdnů.

Obsah

03 Téma

Cholera: boj o čas

06 Fotogalerie

Život v uprchlických táborech

10 Dopis z mise

Reena Sattar:
Den v západním Mosulu

11 Péče o dárce

Darovat můžete i jinak

08 Zprávy z terénu

Spolupracovníci na misi
Svědectví spolupracovníků
z Ukrajiny, Jižního Súdánu
a Myanmaru

Cholera: boj o čas

Její návštěva lidského těla končí prudkým zvracením a průjmy. Bez léčby hrozí dehydratace a smrt. Poznejte cholery, jež právě teď sužuje válkou zbídačený Jemen.

Cholera děsí lidstvo od starověku. Vynořila se pravděpodobně z teplých a poloslaných vod Bengálského zálivu omývajícího břehy Indie. Postupně se šířila (kopírující obchodní cesty) do všech koutů světa. Ten dosud zasáhlo sedm pandemií tohoto onemocnění, jinými slovy: sedm globálních epidemií. Poslední vypukla v roce 1961 v jižní Asii, odkud se rozšířila do Afriky, Jižní Ameriky a po ničivém zemětřesení v roce 2010 zasáhla i Haiti. Trvá v podstatě dodnes.

Cholera se objevuje v různých zemích a projevuje se v různé intenzitě. Daří se jí zejména v místech postižených přírodními katastrofami, ozbrojenými konflikty a v přelidněných oblastech. Například v roce 1994 zabila během pouhých pár týdnů na 25 tisíc Rwandanů, kteří utekli do sousedního Zairu (nyní Demokratická republika Kongo).

V současné době toto nebezpečné průjmové onemocnění těžce trápí nejchudší zemi Arabského poloostrova – Jemen.

Víra v zásah osudu

Zahra Hussain se jednoho červnového dne probudila a zjistila, že její malá dvojčata onemocněla. Jejich těla připomínala hadrové panenky, jak byly děti ochablé. Zahra neměla ani peníze na mléko, natož aby si mohla dovolit drahou cestu do nejbližší nemocnice vzdálené asi hodinu jízdy. Popadla tedy dcerky do náruče a spolu s manželem vyšli ven na ostré slunce. Doufala v zásah osudu. Jinou možnost v tu chvíli neměla. S rodinou už přežila boje i obrovský nedostatek jídla, průvodní jevy více než dvouletého válečného konfliktu. Navíc musela čelit dalšímu nebezpečí – rodnou

☉ Mnoho lidí v Jemenu má vlastní studně. Identifikace kontaminovaných zdrojů je velmi zdlouhavým procesem.

zemí se už několik měsíců nekontrolovaně šířila cholera.

„Jsem vystrašená. Kdysi jsme mohli jít kamkoliv a cítili jsme se bezpečně. Nikdy bych ale neopustila svou zemi. Chtěla bych, aby byla taková jako před válkou,“ popsala život v konfliktu bídačeném státě žena, která žije v oblasti Hayran, tedy nedaleko bojové linie.

Osud v případě Zahry nakonec zasáhl v podobě neznámého muže v autě, jenž manželům zastavil a nabídl, že je i s dcerami odveze do města Abs. Tam *Lékaři bez hranic* zřídili ve škole přílehající k místní nemocnici centrum pro léčbu cholery. Zahra s manželem a dcerami nasedli do auta, své další čtyři děti nechali doma s dědečkem.

V centru pro léčbu cholery pak zdravotníci zjistili, že se sedmiměsíční dvojčata Kholah a Saher před třemi dny nakazila cholerou. Byla těžce dehydrovaná a upadla do šoku.

Cholera dovede zabít během pár hodin

Cholera způsobuje bakterie *Vibrio cholerae*, která se ve vodě velmi rychle pohybuje i množí. Do těla proniká při požití jídla či vody, jež jsou kontaminované výkaly či zvratky infikovaného člověka. *Vibrio cholerae* pak nutí buňky tvořící výstelku střeva produkovat obrovské množství tekutiny, což v nejtěžších případech vede k prudkým průjmům barvy rýžové vody a zvracení. Infikovaný člověk může denně ztratit až patnáct litrů tekutin. Poměrně často mají však nakažení pouze mírné či žádné symptomy.

V těžkých případech ovšem rychlá ztráta tělesných tekutin vede k dehydrataci, ztrátě mikroživin, prudkému snížení krevního tlaku a šoku. Bez adekvátní léčby může nakažený zemřít během několika hodin. Polovina těžkých a neléčených případů zpravidla končí smrtí.

Cholera lze přitom účinně a rychle léčit. Obvykle stačí rehydratačním roztokem doplnit tekutiny a soli. Někdy jsou nutná také antibiotika. Při rychlé rehydrataci umírá méně než jedno procento pacientů. Vzhledem k rychlosti, se kterou cholera většinou udeří, je však obtížné s ní držet krok nebo jí předcházet. Je to především boj s časem. Ten je v zemích, kde chybí infrastruktura či nefunguje zdravotní systém, obzvláště složitý. Důležité je striktně dodržovat hygienická opatření proti šíření této nemoci. Klíčovou roli hrají odborníci na vodu a sanitaci a logistika.

Důležitá je role chlorinátora

Cholera často propuká v předležených oblastech, kde není zajištěn adekvátní přístup k čisté vodě, odvoz odpadu ani vhodné záchody. Kontaminace jídla či zdroje vody pak

může vést k masivnímu rozšíření nemoci v krátkém čase.

„Naše centrum pro léčbu cholery v jemenském městě Kilo stojí na parkovišti v areálu nemocnice. Dešťová voda z parkoviště dříve odtékala na sousední ulici, kde se nachází frekventované tržiště. Veškerý odpad a odpadní voda je však třeba zadržet na území centra pro léčbu cholery kvůli zamezení možného šíření patogenů. Pro tyto účely jsme odstranili část povrchu parkoviště a vyhloubili jímku pro akumulaci a vsakování odtékající vody,“ přiblížil část své práce Adam Formánek, český odborník na vodu a sanitaci, jenž byl nedávno na misi *Lékařů bez hranic* v Jemenu.

Krom jiného tam měl na starosti distribuci nezávadné vody. „V souvislosti s cholerou používáme čtyři linky pro distribuci vody s různou koncentrací chloru. Pitná voda ho obsahuje 0,5 miligramu na litr, voda k mytí 500 miligramů, voda k dezinfekci a úklidu 2 gramy a voda pro čištění silně infikovaných povrchů 20 gramů. Systém distribuce vody je poměrně jednoduchý. V centru máme jednu hlavní nádrž, ze které se voda rozdělí do čtyř zásobníků. Do každého se pak přidává takové množství chloru, aby byla dosažena požadovaná koncentrace. Pro tuto činnost je nepřetržitě k dispozici pracovník – chlorinátor. Dále je voda ze zásobníků rozváděna čtyřmi linkami potrubí do jednotlivých zón centra,“ vysvětlil.

Lidé pijí vodu, kterou najdou

Jemen a zejména oblast kolem města Abs má v současné době všechny předpoklady pro šíření cholery. Už dříve nedostačující zdravotní systém kvůli válce zkolaboval, mnoho zdravotnických zařízení nefunguje, chybí léky včetně potřebných rehydratačních roztoků. Nestabilní situace komplikuje přístup humanitárních organizací (kterých tam navíc působí jen hrstka) do některých postižených oblastí. Chybí jídlo, voda. Mnoho lidí je vysídlených a trpí řadou nemocí. Většina rodin přežívá na přídělích potravin – mouce, oleji, cukru a fazolích.

Od konce dubna do konce srpna onemocnělo cholerou přes 520 tisíc lidí. *Lékaři bez hranic* za tu dobu ošetřili více než 91 tisíc pacientů. Řada lidí neví, že choleře lze předcházet – mýdlem a čistou vodou. Většina místních mýdlo v současné situaci

nevlastní a pije jakoukoliv vodu, kterou se jim podaří nalézt. *Lékaři bez hranic* proto cestují do odlehlých vesnic a vysvětlují v nich základní hygienická pravidla pro prevenci, například jak lze chlorem ošetřit vodu ve studnách.

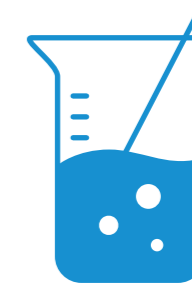
Strach z nemocnic

Během vyšetření Zahřiných dvojčat se ukázalo, že kromě cholery trpí navíc akutní podvýživou. Ta je i bez cholery smrtelnou hrozbou. Sedmiměsíční dívky vážily v okamžiku příjetí do nemocnice 3,5 kilogramu. Když už se u nich objevila známka zlepšení, vyskytly se zároveň komplikace. U jedné se objevila infekce dýchacích cest, druhá měla vysokou horečku. Jejich matka a otec si mezitím dělali starosti i o své další čtyři děti, které nechali doma. Chtěli se i s dvojčaty za nimi vrátit. Zdravotníci je nakonec přesvědčili, že pro dívky je to kvůli zdravotnímu stavu příliš nebezpečné. Domů se odebral jen otec.

Kromě starosti o další rodinné příslušníky existuje ještě jeden důvod, proč pacienti v Jemenu nechtějí v nemocnicích zůstat dlouho. Nemocnice se tam (navzdory chráněnému statutu) pravidelně stávaly terčem útoků. Přinejmenším 274 zdravotnických zařízení v Jemenu poškodily nebo zničily letecké úder. Výjimkou nebyla ani nemocnice v Abs, při leteckém útoku loni v srpnu v ní zemřelo devatenáct lidí.

Kholah a Saher byly po dvou dnech od příjetí do nemocnice přemístěny do výživového centra a jejich stav se postupně zlepšoval. Celou léčbu však nepodstoupily. Zahra je po sedmi dnech v nemocnici v Abs vzala domů. Potřebovala se starat i o své další čtyři děti. Dvojčata, díky tomu, že se zotavila alespoň z cholery, měla šanci na přežití.

Čtyři měsíce poté, co se cholera v Jemenu začala nekontrolovaně šířit, se objevila pozitivní zpráva. Nových případů začalo ubývat. Zároveň však lidé v odlehlých oblastech dále umírali. Vedle nedostatku lékařské péče a pitné vody situaci ztížilo období dešťů, které může přispět k šíření nemoci. Aby se epidemii podařilo dostat pod kontrolu, je třeba dlouhodobá koordinovaná reakce všech organizací, zahrnující osvětu a vylepšení hygienických zařízení. Bez toho lze nad touto nemocí zvítězit jen těžko. ☹

Recept na přípravu rehydratačního roztoku pro léčbu cholery

- ½ lžičky soli
- 6 lžiček cukru
- 1 litr nezávadné vody

Po smíchání veškerých ingrediencí je rehydratační roztok hotový. Slouží k náhradě ztraceného množství tekutin v důsledku těžkých průjmů či zvracení.

100 tisíc

Odhaduje se, že cholera ročně zabije přes sto tisíc nakažených.

Život v uprchlických táborech

Slaměné chatrče, látkové stany, hliněné domky, polorozpadlé budovy... V tak rozdílných přístřešcích přebývají lidé v uprchlických táborech. Přestože mají sloužit jako dočasné útočiště pro lidi prchající před válkou a násilím, mnozí v nich žijí i řadu let. Lékaři bez hranic jim poskytují zdravotní péči, psychologickou podporu, očkování nebo zajišťují vodu a latríny.

- 1 Největší uprchlický tábor Bidi Bidi v Ugandě hostí přes 270 tisíc uprchlíků z Jižního Súdánu. Kvůli nedostatku vody tam Lékaři bez hranic vybuodovali vodní nádrže (vpravo nahoře).
- 2 Nově příchozí v uprchlickém táboře Nduta v Tanzanii čekají ve společných přeplněných stanech, až jim budou přiděleny samostatné přístřešky.
- 3 Miliony Iráčanů nemají kvůli vleklým bojům přístup ke zdravotní péči. Pomáhá jim více než 1600 místních a mezinárodních spolupracovníků Lékařů bez hranic.
- 4 V roce 1949 byl v Libanonu založen jeden z nejstarších aktuálně fungujících uprchlických táborů – Šatíla. Jeho obyvatelé žijí v hustě obydlených chátrajících domech se zoufalou infrastrukturou.
- 5 „Napadli naši vesnici. Zabili mi muže. Utekla jsem se sestrou a čtyřmi dětmi. Šli jsme pět dní. Měli jsme strach, ale pak jsme našli tohle místo, kde můžeme žít,“ vypráví 53letá Mukeine (vlevo) v uprchlickém táboře na jihu západě Demokratické republiky Kongo.

© Frédéric Noy / COSMOS

1

© Luise Annaud / Lékaři bez hranic

2

3

© Giulio Piscitelli / Lékaři bez hranic

4

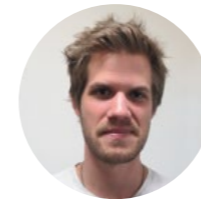
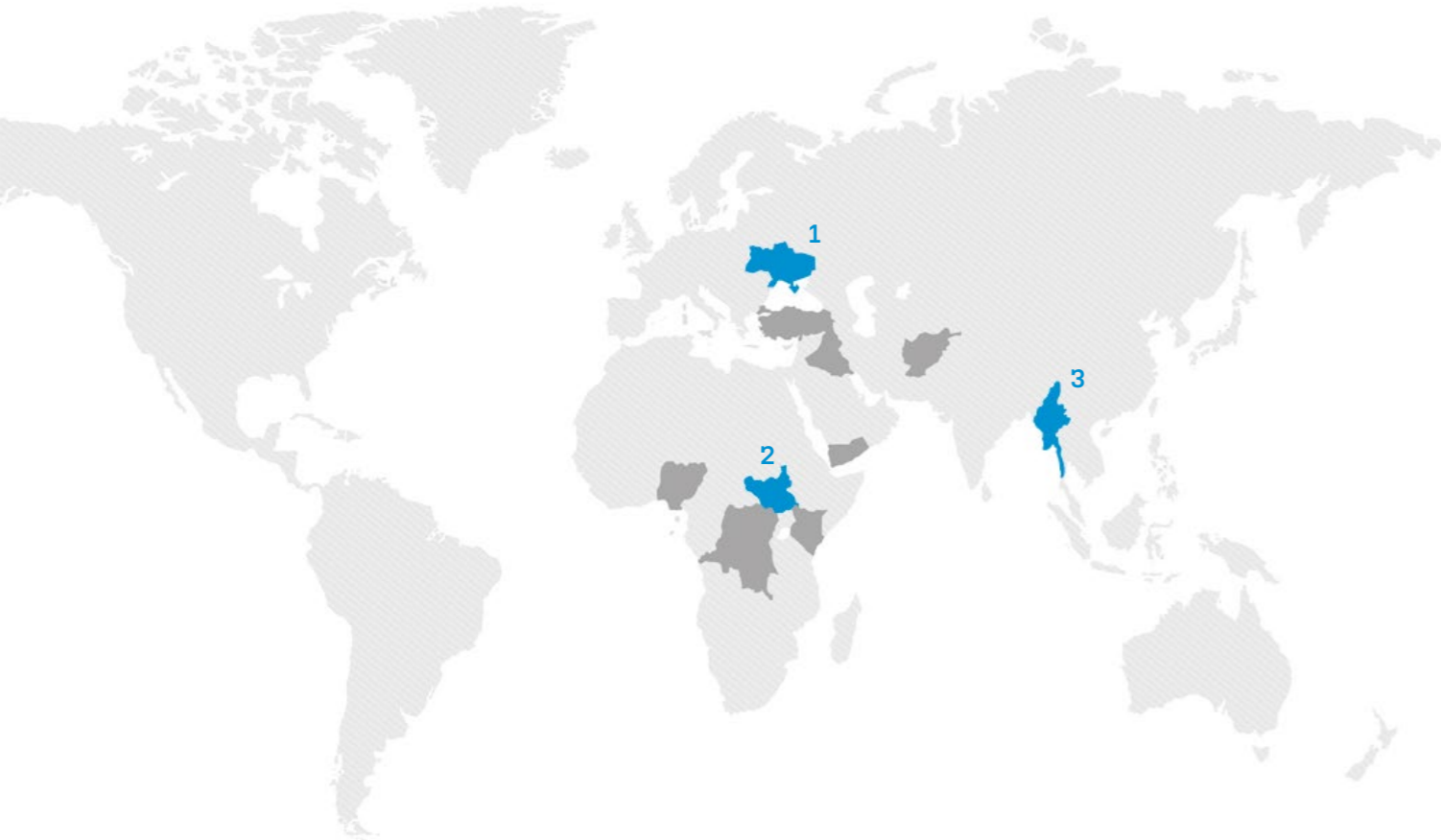
© Iveta Polochová / Lékaři bez hranic

5

© Sara Creta / Lékaři bez hranic

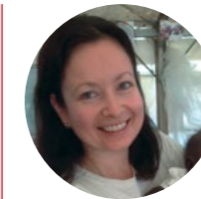
Spolupracovníci z ČR a SR na misi

Václav Pech
manažer laboratoře, Ukrajina

„Zdravím všechny z Mykolajiva, města na jihu Ukrajiny. Lékaři bez hranic zde otevřeli projekt, jehož cílem je poskytnout léčbu tisícům lidí v regionu postižených hepatitidou C. Jedná se o podceňované onemocnění, které v raném stádiu doprovází pouze mírné symptomy. V pokročilých fázích však způsobuje cirhózu a rakovinu jater a může končit smrtí. V Mykolajivě budeme léčit pacienty, kteří jsou vedle hepatitidy C nakaženi také virem HIV. Léčbou a psychologickou podporou této extrémně zranitelné skupiny usilujeme o přerušení přenosového řetězce v oblasti. Pacientům poskytneme léky dechtasvir a sofosbuvir, díky nimž se pacienti mohou uzdravit již během čtvrt roku. Dříve byla léčba méně efektivní a trvala až 11 měsíců.“

1

Adéla Pártlová
porodní asistentka, Jižní Súdán

„Od loňského listopadu do července 2017 jsem pracovala v táboře na ochranu civilistů v jihosúdánském Bentiu. Lékaři bez hranic tam zřídili nemocnici, která jako jediná poskytuje sekundární zdravotní péči pro celou populaci v táboře. V roce 2016 zde žilo 120 tisíc vysídlených obyvatel. Zařízení funguje 24 hodin denně a zajišťuje pohotovostní službu, jednotku intenzivní péče pro podvyživené děti, chirurgické zákroky nebo urgentní péči o matku a dítě. Hospitalizovali jsme těhotné ženy trpící porodními komplikacemi, malárií, anémií, planými neštovicemi, cholerou a dalšími nemocemi. Některé porodní komplikace jsme museli řešit akutním císařským řezem. Porody dvojčat a předčasně narozených dětí byly velmi časté. Každý týden přicházely na konzultaci znásilněné ženy a dívky, výjimkou nebyly ani případy otráveného domácího násilí.“

2

Andrej Bebjak
lékař, Myanmar

„Momentálně jsem na misi ve městě Dawei na jihozápadě Myanmaru. Lékaři bez hranic se tady zaměřují na prevenci HIV/AIDS, na léčbu nakažených pacientů, na prevenci přenosu viru HIV z matky na dítě, na zranitelné skupiny či na ty pacienty, které kromě HIV/AIDS trápí také tuberkulóza či žloutenka typu C. Všeobecně velkým problémem v Dawei je pokročilost infekce HIV u nově diagnostikovaných pacientů. Ti často musejí překonávat neuvěřitelné vzdálenosti – až 600 km, aby se dostali do zdravotnického zařízení, kde mohou začít s léčbou. Dalším problémem je, že od června do září je tady období monzunů, které provázejí intenzivní srážky. Klinika, na které působím, byla před mým příjezdem několikrát zaplavena. Je neuvěřitelné, že i přes takovou nepřízeň počasí zůstal chod práce v našem projektu v podstatě nenarušen.“

3

Za posledního půlroku vyjeli do terénu

Andrej Bebjak
lékař – Myanmar

Martin Beňa
logistik – Nigérie

Miroslav Durila
anesteziolog – Jemen

Jan Dus
administrátor – Turecko

Marek Ďuriš
anesteziolog – Jemen

Adam Formánek
odborník na vodu a sanitaci – Jemen

Barbora Habáňová
HR a finanční manažerka – Jemen

Kateřina Holečková
porodní asistentka – Irák

Vlasta Hynková
vedoucí sestra – Irák

Martina Jurigová
zdravotní sestra – Irák

Jana Károlyiová
farmaceutka – D. R. Kongo

Jitka Kosíková
zdravotní sestra – Irák

Filip Krygel
chirurg – Jemen

Eva Kušíková
anestezioložka – Irák

Zdeněk Müller
logistik – 3x irácko-syrské pomezí

Irena Novotná
lékařka – Jižní Súdán

Mária Papšová
finanční koordinátorka – Ukrajina

Lenka Pažická
HR a finanční manažerka – Keňa

Václav Pech
manažer laboratoře – Ukrajina

Jan Pouza
logistik – Afghánistán

Josef Procházka
logistik zásobování – Irák

Lucie Rakušanová
porodní asistentka – Jižní Súdán

Reena Sattar
HR a finanční administrátorka – Irák

Tomáš Suchoň
stavební logistik – Myanmar

Jaroslav Volšický
logistik – irácko-syrské pomezí

Hana Vránová
administrátorka – irácko-syrské pomezí

Den v západním Mosulu

Reena Sattar
vedoucí HR

Reena se v české kanceláři Lékařů bez hranic stará hlavně o nábor spolupracovníků pro mise. Sama byla už na osmi misích. Na poslední vyjela v květnu jako administrátorka do iráckého Mosulu.

V pět hodin ráno mě probouzí slunce, svítí mi přímo do obličej. V pokoji začíná být nepříjemné horko, protože mezi druhou a šestou hodinou ranní se vypíná generátor a větráky nefungují. Zatáhnu závěsy, které tady máme vyrobené z těžkých vlněných dek (neptejte se mě proč), a snažím se ještě na hodinu usnout. To se mi ale nedaří, a tak si chvíli čtu a nakonec vstávám.

Společně s místními zaměstnanci žijeme a pracujeme v jednom domě. Takže po ranní hygieně mi stačí sejít jenom pár schodů dolů do kanceláře. Udělali jsme si ji z místnosti, která by normálně sloužila jako obývací pokoj. Nalevo od ní se nachází kuchyň, kde nám kuchaři od šesti ráno připravují vajíčka. Nesnídáme v jídelně jako obvykle, ale v zadní místnosti, protože respektujeme ty, kteří dodržují ramadán.

Je skvělé mít práci tak blízko. Taky to ale znamená, že v podstatě nemám žádné soukromí. V pokoji jsme tři až čtyři ženy a v dalších pokojích je sedm až osm mužů. Takže je pořád někdo poblíž. Díky bydlení s místními a mezinárodními zaměstnanci Lékařů bez hranic z celého světa poznáte řadu lidí a kultur, občas si ale chcete jenom sednout a být sami.

Kvůli bezpečnostním pravidlům se můžeme procházet jenom po naší celkem krátké ulici. Jednou nám ale dovolili takovou menší „průzkumnou misi“ pro baklavu do místní pekárny vzdálené asi deset minut od našeho domu. Bylo skvělé být zase venku.

Všudypřítomná ochota a pohostinnost

Den trávím na základně a dělám tisíce různých věcí – vyřizuji platby za domy a auta, připravuji výplaty pro zaměstnance, vytvářím šestiměsíční rozpočet pro naši novou nemocnici v západním Mosulu, školím nového administrativního asistenta a potkávám se s ostatními členy týmu na pravidelné schůzce, kde plánujeme, co budeme dělat další den. Kontaktuji také naše dřívější zaměstnance a ptám se, jestli by pro nás nechtěli zase pracovat v naší nové nemocnici. Jsem překvapená, kolik z nich je ochotných každodenně překonávat dlouhé vzdálenosti, a navíc pracovat v nestabilním kontextu západního Mosulu.

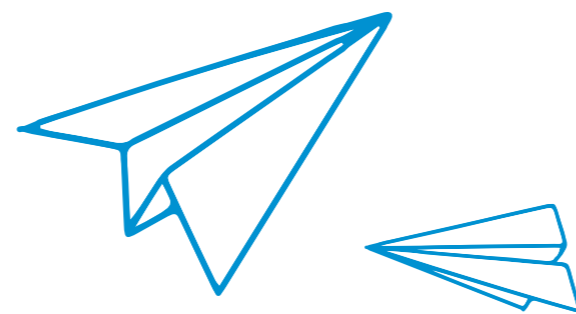
Během oběda tu nemáme kuchařky, ale jeden z našich řidičů se sám od sebe rozhodl, že nám bude každý den vařit vajíčka

s rajčaty. Jsou vynikající. Včera ale musel odjet pracově na celý den do západního Mosulu. Zeptal se mě v podstatě znakovou řečí: „Kdo vám uvaří oběd, když budu pryč?“ Kurdové a Iráčané jsou neuvěřitelně pohostinní. V pekárně nám chtěli dát všechno zadarmo a místní zaměstnanci za nás neustále chtějí něco platit.

Po krátké obědové pauze se vrhám zpátky do práce. Týmy, které jely do Mosulu, se během odpoledne vrací zpět a informují nás o posledních novinkách týkajících se nemocnice, kterou tam chceme otevřít. Nemocnice se bude zaměřovat na péči o matku a dítě – takové služby v Iráku chybí – a na péči o raněné. Vznikne v budově, která byla během bojů značně zničená, a tak ji musíme zrekonstruovat. Na západním Mosulu je úžasné, že lidé tady velmi rychle zase začínají žít své životy – obchody se otevírají v polorozpadlých budovách, na ulicích si hrají děti. A to vše jen několik kilometrů od frontové linie.

Kolem sedmé hodiny mám jako obvykle pauzu na večeři, po které ještě několik hodin pracuji. Kolem desáté večer kontroluji email, který používám v české kanceláři Lékařů bez hranic. Pro můj mozek je ale těžké přepínat mezi prací v terénu a prací v Čechách. Je to úplně jiný svět. Končím až po půlnoci. Dnes večer se jeden z našich řidičů rozhodl zůstat se mnou vzhůru, protože nechtěl, abych tu tak pozdě byla sama.

Asi před půl hodinou přišli dolů dva další spolupracovníci Lékařů bez hranic na Suhoor (pozdní jídlo během ramadánu) a pozvali mě, abych se k nim přidala. Je to od nich moc milé. Tenhle dopis píšu, zatímco oni vaří a dělí se se mnou o své jídlo. Komáři v domě už teď ale opravdu kousají, tak si jdu dát sprchu a alespoň na chvíli si lehnout!

Darovat můžete i jinak

Kateřina Smolková
vedoucí oddělení péče o dárce

Jazyková škola Reston si zakoupila 11 běžeckých triček z našeho e-shopu a hrdě při svém běhu reprezentovala Lékaře bez hranic.

Už jste možná překonali nejtěžší fázi darování a z řady neziskových organizací jste si vybrali tu, která je vám nejbližší. Ale darovat nemusí vždy znamenat jen pár kliknutí na počítači nebo vyplnění složky. Pokud vám připadá, že tradiční metody darování nejsou pro vás uspokojivé, můžete vyzkoušet i jiné.

Dárcovství má mnoho podob, lidem v nouzi můžete kromě peněz věnovat také svou energii, myšlenky a čas. Můžete darovat skromně a potichu, ale také nahlas a veřejně. Možná vám pomáhání potřebným dává tak velký smysl, že o něm chcete přesvědčit co nejvíce lidí. Nebo si jen chcete být jistí, že vaše prostředky vynaložíme přesně za to, za co chcete. Vaší dobré vůle si velmi vážíme a snažíme se vám vyjít vstříc, ať už chcete darovat jakýmkoli způsobem.

Nakupte potřebný materiál

Přes náš projekt *Nemocnice bez hranic* můžete nakoupit konkrétní materiál, který v terénu akutně i dlouhodobě potřebujeme. Od stokoruny za injekční stříkačky po tisícikorunové položky, jako jsou stany nebo dětské váhy; všechno má pro naši práci velký význam. Chcete udělat první krok za někoho jiného? Můžete provést nákup jiným jménem a darovací certifikát použít jako dárek nebo překvapení. Nakoupit a dozvědět se více o projektu *Nemocnice bez hranic* a o naší práci můžete na www.nemocnice-bez-hranic.cz.

Inspirujte k dárcovství

Máte silnou motivaci darovat a chcete zapojit i ostatní? Uspořádejte takzvanou dárcovskou výzvu. Stačí si zvolit příležitost nebo jen mít dobrý nápad, jak své okolí oslovit. Můžete uspořádat sportovní akci

a v rámci startovního vybírat dary, nebo můžete věnovat oslavu svých narozenin dobré věci. Nechcete svatební dary a raději byste někde pomohli? I pro takové příležitosti slouží dárcovské výzvy. O tom, jak je připravit, se dozvíte na www.darujme.cz. S jakoukoliv kampaní vám rádi pomůžeme také přímo my. Svůj příběh můžete sdílet na sociálních sítích, mezi svými blízkými, kolegy, klienty nebo kamarády. Oslovit je a společně se tak zasadit o dobrou věc.

Firemní Vánoce

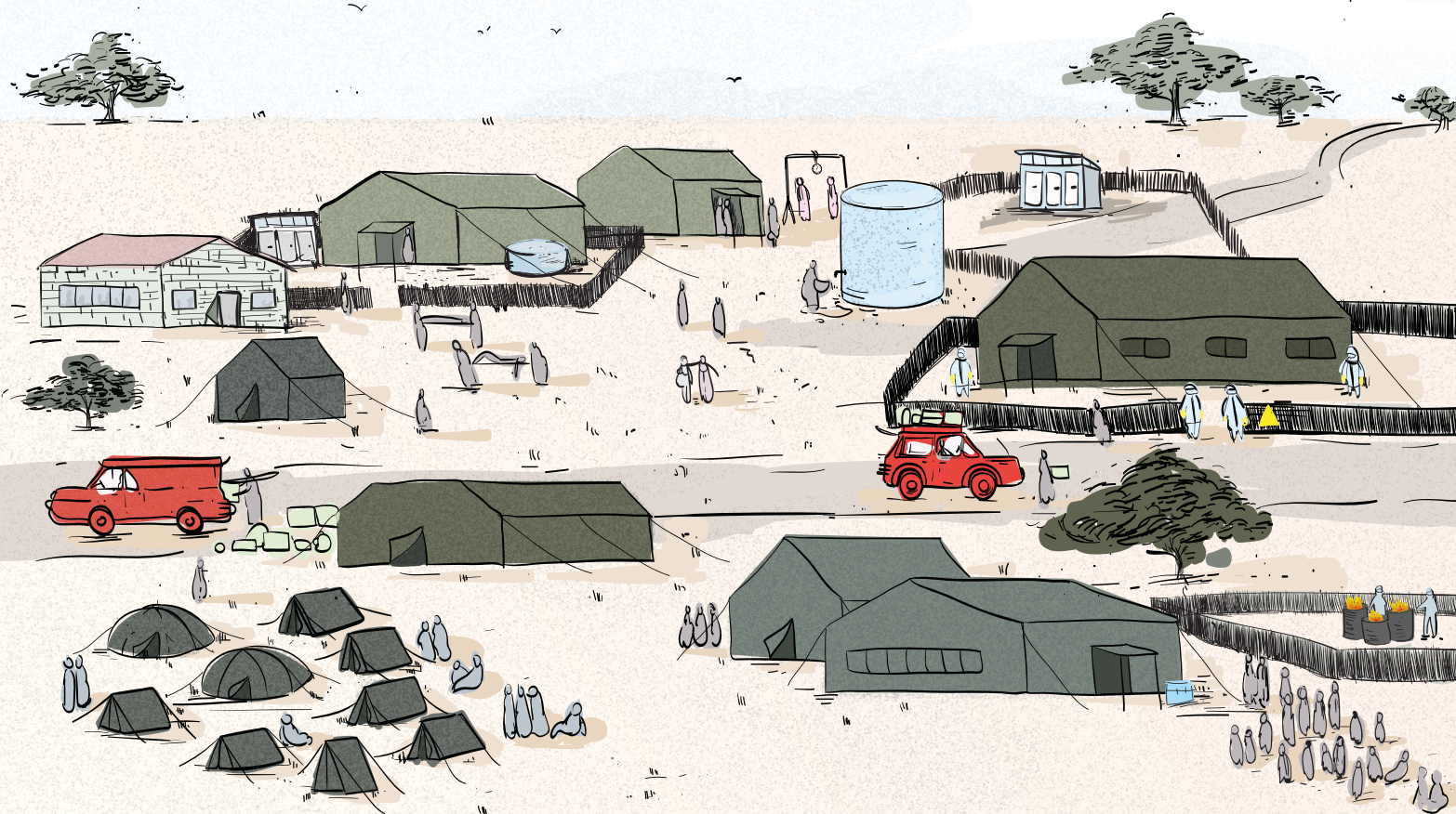
Také každý rok přemýšlíte, jak obdarovat své klienty? Víno, propiska nebo klíčenka se vám nezdají dost originální? Posilte identitu a vize své firmy smysluplným darem. Podpořte Lékaře bez hranic a získejte od nás samolepky či další tištěné i online materiály, kterými snadno ozvláštíte své vánoční dárky. Svým obchodním partnerům, zákazníkům, ale i veřejnosti tím navíc dáte vědět, že lidský a soucitný přístup vám není cizí. Nemáme stanovenou žádnou minimální hodnotu daru, našim pacientům pomůže jakákoli částka, kterou se rozhodnete darovat.

Darování nemusí být neadresné, anonymní, soukromé ani formální. Můžete nadchnout pro dobročinnost své okolí, můžete se angažovat, můžete se stát ambasadorem dobré myšlenky. A pokud máte organizačního ducha a altruistickou povahu, takové způsoby netradičního darování vás budou nejen naplňovat, ale také bavit.

Pokud vás jakákoli z těchto forem dárcovství zaujala a chcete si někteřou z nich vyzkoušet nebo se o ní dozvědět více, jsme tu pro vás.

Napište nám na dary@lekari-bez-hranic.cz nebo zavolejte na **257 090 151**. Rádi vám pomůžeme.

Vybavte Nemocnici Lékařů bez hranic

Pomáháme tam, kde je to nejvíce potřeba.
Podpořte nás ještě dnes na:
www.nemocnice-bez-hranic.cz